

ORTOPEDYCZNO-REHABILITACYJNY SZPITAL KLINICZNY IM. WIKTORA DEGI
UNIwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

KLINIKA ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII DZIECIĘCEJ

KIEROWNIK: PROF. DR HAB. MED. MAREK JÓŹWIAK

ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 135/147
61-545 Poznań

tel. 618310 360
fax. 618310173

e-mail: ortopedia.dziecieca@orsk.pl

Poznań, 22.05.2025 r.

Uprzejmie dziękuję Senatowi UMB za powołanie mnie na recenzenta w prowadzonym na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku postępowaniu w sprawie nadania dr n. med. Tomaszowi Guszczynowi stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

W związku z tym powołaniem przeanalizowałem staranie załączone do wniosku cztery zbiory dokonań dr n. med. Tomasza Guszczyna w tym: „Autoreferat”, „Wybrane publikacje”, „Wykaz osiągnięć naukowych i analiza bibliometryczna”, „Szczególne osiągnięcia naukowe oraz oświadczenia współautorów”.

W analizie i w recenzji zwróciłem uwagę na najważniejsze moim zdaniem fakty dotyczące kandydata do tytułu doktora habilitowanego, jego dotychczasową drogę zawodową, w tym przebyte szkolenia, staże, publikacje. Celem mojej recenzji nie jest i nie było powtarzanie faktów zawartych w załączonych zbiorach pism, ale wyodrębnienie spośród nich tych najistotniejszych informacji, które przemawiają za pozytywną lub negatywną opinią.

Z faktów dotyczących życiorysu kandydata moją szczególną uwagę zwróciło ukończenie przez niego studiów w Oddziale Stomatologii w pierwszym etapie, a dopiero w drugim etapie ukończenie studiów na Wydziale Lekarskim. Moim zdaniem rozszerzyło to jego horyzonty medyczne i spowodowało, że wykształcenie ogólnomedyczne kandydata do tytułu doktora habilitowanego wykracza zdecydowanie ponad przeciętność.

Sadzę również, że zapoznanie się w trakcie studiów z technikami powszechnie stosowanymi w stomatologii, to znaczy wypełnienie ubytków w kości, szlifowanie, wkręcanie implantów metalowych zaowocowało lepszym zrozumieniem tych technik z uwzględnieniem skali mikro typowej dla stomatologii i skali makro typowej dla ortopedii. Następnym krokiem w

rozwoju naukowym dr n. med. Tomasza Guszczyzna był również nietypowy. Wielu absolwentów Wydziału Lekarskiego kieruje się zaraz po studiach do działań praktycznych, klinicznych, w związku z tym podjęcie przez dr n. med. Tomasza Guszczyzna studiów doktoranckich w Zakładzie Biochemii Lekarskiej Akademii Medycznej w Białymstoku było działaniem nietypowym rozszerzającym jego wiedzę także w naukach podstawowych.

Studia doktoranckie zostały zwieńczone uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk medycznych w zakresie medycyny na podstawie obrony rozprawy doktorskiej pod tytułem „Specyfika metabolizmu kolagenu w tkance raka żołądka”. Pozornie przydatność metabolizmu kolagenu w obrębie tkanek nowotworowych nie łączy się z ortopedią i traumatologią narządu ruchu jednak w kolejnych publikacjach i w dalszym rozwoju naukowym kandydat udowodnił, że znajomość technik analizy biochemicznej może być bardzo przydatna dla ortopedy.

Analizując rozwój naukowy kandydata należy go ściśle powiązać z rozwojem zawodowym, który związany był z pracą w Klinice Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Białymstoku. W tej Klinice dr n. med. Tomasz Guszczyzn harmonijnie przeszedł początkowe stopnie kariery naukowej pracując w latach 2006-2009 jako asystent, w latach 2009-2013 jako starszy asystent, w latach 2013-2018 jako adiunkt i od roku 2018- do chwili obecnej jako kierownik Kliniki Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

W 2012 r. dr n. med. Tomasz Guszczyzn uzyskał tytuł specjalisty w dziedzinie ortopedii i traumatologii narządu ruchu. Jeśli chodzi o rozwój naukowy kandydata to z faktów najważniejszych i oczywiście pozytywnych zwraca uwagę wysoka wartość całkowita wskaźnika Impact Factor wynosząca 54,416, liczba cytowań wynosząca w Core Collection 165, a także sumaryczna wartość indeksu Hirscha -7.

Całkowita liczba punktów w punktacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wynosi 1893.

Analiza publikacji kandydata wykazuje na szerokie spektrum jego zainteresowań naukowych. Wśród czasopism posiadających IF jest szereg publikacji autora obejmujących analizę złożonych zagadnień biochemicznych obserwowanych w wybranych chorobach narządu ruchu, zarówno o typie zwyrodnieniowym czy będących skutkiem zakażeń nieswoistych, chorób o podłożu autoimmunologiczny a nawet w przebiegu złamań. Początkowo nadmiar zagadnień biochemicznych w dorobku naukowym ortopedy dr n. med. Tomasza Guszczyzna budził mój niepokój jednak przypomnienie jego początków kariery naukowej wskazywała na stałe zainteresowanie tego typu analizami.

Pewnym niepokojem napawa fakt, że dr n. med. Tomasz Guszczyn w większości tych prac jest jednym z wielu współautorów, co sugeruje, że z pozycji adiunkta o wyraźnych ambicjach naukowych nie był liderem, w którego kompetencjach leżało zaplanowanie eksperymentu, jego przeprowadzenie, wyciągnięcie wniosków.

W zakresie badań stricte klinicznych znalazłem znacznie mniej publikacji co świadczy jeszcze raz o tym, że nabycie we wczesnym okresie zawodowym i naukowym kompetencji w zakresie technik analizy przyjętych w biochemii może skutkować takim ukierunkowaniem naukowym, które może stać się obciążeniem dla klinicysty kierując jego uwagę zbyt mocno na problemy mikro ,a nie problemy kliniczne. Według recenzenta nie jest to wada tylko podkreślenie wpływu pierwszych kroków w karierze zawodowej na późniejszy rozwój zawodowy i naukowy.

Z prac opartych na analizie materiału klinicznego zwracają uwagę dwie publikacje, pierwsza z nich to Impact of pregnancy on loss of deformity correction after pedicle screw instrumentation for adolescent idiopathic scoliosis, będąca także w centrum zainteresowań naukowych recenzenta. Praca ciekawa, z współautorstwem Ilkka Helenius autorytetu w leczeniu chorych ze skoliozą, z ciekawymi obserwacjami klinicznymi wnoszącymi nowe informacje w długoletniej obserwacji chorych ze skoliozą. Kolejna praca kliniczna to publikacja w Journal of Experimental Orthopaedics - „No difference in laxity, proprioception and neuromuscular control after suture- tape augmented ACL repair of acute proximal avulsions versus ACL reconstruction using hamstring autografts in young, active population” publikacja ta wnosi ciekawe spostrzeżenia dotyczące funkcjonowania chorych leczonych z powodu uszkodzenia więzadła krzyżowego przedniego.

W krytycznej ocenie recenzent podtrzymuje swoje uwagi dotyczące zbyt częstego współautorstwa dr n. med. Tomasz Guszczyna, który zbyt rzadko jest pierwszym autorem szczególnie w publikacjach IF.

Z drugiej strony przy pewnej życzliwości można ten fakt interpretować w sposób korzystny dla kandydata, jako osoby która pełniąc funkcję Kierownika Kliniki w sposób demokratyczny, od 2018 roku, nie stosuje działań stojących na pograniczu etyki naukowej.

Zwracam uwagę również na to, że wśród czasopism w których, publikuje kandydat jest mało tak zwanych klasycznych czasopism ortopedycznych, bezpłatnych , w których przebieg procesu recenzji i publikowanie nie budzi żadnych wątpliwości. Recenzent chętnie znalazłby w dorobku i spisie publikacji prace z czasopism takich jak Spine, The Journal of Bone and Joint Surgery, Journal of Pediatric Orthopaedics czy też Skeletal Radiology.

Zdaję sobie jednak sprawę, że jest to bardziej wskazówka na przyszłość, w przypadku starania się kandydata o tytuł naukowy profesora, a nie próba zakwestionowania jego dotychczasowej drogi naukowej.

Jeśli chodzi o prace wchodzące w skład osiągnięcia naukowego są to cztery publikacje o łącznej punktacji 8,54 i łącznej liczbie punktów MNiSW 415, zostały opublikowane w Drug Design, Development and Therapy, Acta Poloniae Pharmaceutica Drug Research, Medical Science Monitor, Journal of Clinical Medicine.

Przyznam, że poświęcenie cyklu publikacji będących osiągnięciem naukowym chorobie Osgood – Schlattera spowodował u mnie początkowo zdziwienie, a także niepokój. Jest to jednostka chorobowa dość często rozpoznawana, leczona lub/i wyłącznie obserwowana lecz jej etiologia i naturalna historia jest dość dobrze poznana. Choroba ta nie należy do tych najpoważniejszych jednostek chorobowych stwarzających duże problemy kliniczne, jednak częstość jej występowania wskazuje, że stanowi istotny problem w populacji. Wystąpienie choroby O-S na wiele tygodni niekiedy miesiący może wyeliminować młodego, aktywnego ruchowo człowieka z aktywności sportowej stanowiąc dla niego prawdziwy dramat tak mocno przeżywany w okresie dorostania.

Powstaje pytanie czy w związku z tym rozprawy habilitacyjnej i działalność naukowa powinny dotyczyć wyłącznie „wielkich” zagadnień w tym skolioz, endoprotezoplastyki, nowotworów czy też mogą dotyczyć innych jednostek chorobowych? W tym kontekście uważam że tematyka pracy naukowej podjęta przez dr n. med. Tomasza Guszczyna była celowa, konsekwentnie przeprowadzona i doprowadziła do wyprowadzenia wniosków mających znaczenie dla nauki i działalności klinicznej.

Traktując prace uwzględnione w załączonym osiągnięciu naukowym jako całość zwracam uwagę na najważniejsze moim zdaniem stwierdzenia. Dr n. med. Tomasz Guszczyn stwierdza, że „kompleks zawarty w czynniku PRP jest niezbędny do maksymalnej aktywności promującej wzrost i biosyntezę kolagenu w fibroblastach”. Kolejne jego badania wykazały, że LR-PRP przeciwdziała hamowaniu biosyntezy kolagenu. W badaniach klinicznych kandydat osiągnął dobre, obiektywnie potwierdzone wyniki ostrzykiwania guzowatości kości piszczelowej LP-PRP u chorych z przewlekłą postacią O-S.

W kolejnej publikacji wykazano, że również w ostrej fazie choroby O-S ostrzykiwanie preparatem LR-PRP jest skuteczne. Z obowiązku recenzenta zwracam uwagę, że w publikacjach nie zacytowano autorów polskich adaptacji kulturowych skal użytych w badaniach naukowych, wnosić należy że albo chorzy wypełniali je w języku angielskim albo

też autorzy publikacji niesłusznie pominieli autorów polskich, którzy wcześniej dokonali takiej adaptacji.

Moje nieliczne, krytyczne uwagi zawarte powyżej wynikają z troski o utrzymanie wysokiego poziomu naukowego i służą nakreśleniu kierunku dalszych badań naukowych i kolejnych publikacji. Zwracam również uwagę, że osiągnięte przez autora wyniki mają istotne znaczenie kliniczne i naukowe.

Z pełnym przekonaniem kieruję pozytywną opinię do Senatu UMB o przedstawionym dorobku naukowym, zawodowym i osiągnięciu naukowym dr n. med. Tomasza Guszczyña i wnoszę o dalsze procedowanie wniosku o uzyskanie tytułu doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. med. Maciej Głowacki

